

פיס, שלחוטמים עצמם לא היה ברור עד הרגע האחרון מה הם עומדים לעשות. ברע בו חספו המורה הכייתית ומלחה העיראקי, של המטוס והשתלטו על רשת הקשר שלו, הודיעו השניים על כוונתם לרדת בלור. הם הניחו לבטוס להתקרב עד לחופי ישראל, טוס מעל תל-אביב והר-צליה עד לבית-דגן, ורק שם, כשמיגדל-הפיקוח בלור החל במתן הוראות נחיתה ומיראזים של חיל-האוויר הישראלי רכבו עליו מגבוה, נתנו הוראות לקברניט לשנות את המסלול לכיוון ביירות.

היו שתי אפשרויות למיענות תעלומת נתיב סיסה מורו זה. דאחת גרסה כי ההיראה המקורית של החוטפים לקברניט היה תה לטוס לכיוון דמשק, אולם הוא ניסה להוליכם שולל, התכוון לנחות בלור מבלי שירגישו כי זאת אינה ביירות.

אפשרות זו הוכחה כבלתי מציאותית. מהתנהגותם של החוטפים במטוס, ומהצורה בה ניהלו את רשת הקשר, היה ברור שהם התאמנו ביסודיות לקראת מיבצע. יש להניח כי התאמנו גם בניית טסנו מעל ליש שהנחת לא יכול היה להטעותם.

האפשרות השנייה זיתה ששני החוטפים ניסו כאילו להתגבר ב-ישראל. מאחר ששני מטוס אמריקאי, היו חייבים להוכיח שחטיפה זו מהתה פגיעה גם בישראל. למיכך כיוונו את המטוס ללור, כאילו כדי להשיח בפני העולם: הנה טסנו מעל ליש-ראל בליווי צמוד של מיראזים — והיש-ראלים לא יכלו לעשות לנו דבר.

אפשרות זו קיבלה חיזוק נוכח ההתגברות המלולית של החוטפת, בשעת ההתקשרות באלחוט עם נמל התעופה של לור. מה אתם יכולים לעשות ליוז? אמרה הצעירה הערבית לבקרים במגדל הפיקוח בלור.

★ ★ ★ לפוצץ המטוס בישראל

אחרי ששוחזר צדת המטוס ושב ל-רומא, הסתבר מהתחקירים שגם גיר-סה זו היא מופרכת. לפי עדויות שנבגו, טען קברניט המטוס, דין קאסר, מרגע בו נחטף המטוס, כי הדלק שבמיכליו לא יספיק לו להגיע לא לקהיר ולא לדמשק. לפי התוכנית המקורית היה המטוס צריך לחלוק בתאונה. כשהתפוצץ החוטפת בפתח ה-סייס ואיימה ברימוניד על הקברניט, היא חקרה אותו, דבר ראשון, למצב הדלק ב-מטוס, ואז פקדה עליו לטוס ללור.

רק כשהיה המטוס מעל אדמת ישראל, הסתבר לה שוחר עור מלאי דלק מצומצם במיכלים. או הורחת לקברניט לשנות את כיוון הטיסה לביירות. נראה שגם בירות לא היתה יעד הטיסה הסופי של החוטפים. היה ברור להם שנוחיה בבירות לא תביא להם כל תועלת. שכן, בגלל קשריה של מדינה זו עם מדינות המערב, היתה נאלצת להתגבר מייד מאחוריות לחטיפה, לשחרר את המטוס ונוסעיו ואולי אף לעצור את החוטפים ולהעמידם למשפט.

שוב שונתה תוכנית הטיסה כאשר הת-קרב המטוס לביירות, והסתבר שמלאי הדלק שלו יספיק לנחיתה בדמשק. ואומנם, המ-טוס נחת בנמל התעופה של דמשק, המ-רוחק כ-30 קילומטר מהעיר וכ-90 קילומטר מבגדל ישראל, שימכיליו ריקים לגמ-רי. זו היתה גם הסיבה שהוא לא עלה באש כשאירעה בו ההתפוצצות.

מכל אלה מסתבר שכוונתם המקורית של החוטפים היתה שונה לגמרי. משיחור פר-סי הטיסה מצטירת בעניי משקשים ש-גיתחו את הפרשה מזימה שטנית מצד ה-חוטפים. העובדה, שמיד כשהשתלטו על המטוס חיברו אליו פצצת זמן, והשנינו הבתלריגיוני של נתיבי הטיסה, מרמזים על אפשרות שתוכננה כנראה על-ידי ה-חוטפים ונראית בלתי-אנושית ממבט ר-אשון: הנה בכוונתם לפוצץ את המטוס על נוסעיו בשטח ישראל או בנמל-התעופה לור. במיקרה זה הם היו משיגים אחת משי-המטרות: גרימת נזק למטוסים החונים ב-לור וחבלה סמלית-חוקית במיתקני-השדה; או הטלת האשמה על ישראל שהיא שגרמה לפיצוץ המטוס שנחטף — דבר שהתעמולה הערבית היתה מגצלת כראוי.

מדוע לא הגשימו החוטפים מטרה זו? זוהי שאלה שאין עליה תשובה. ייתכן ש-נרתעו ברע האחרון מהקרבתייה למ-ען המטרה, או שהסתבר להם כי כיוונו את ש-עון פצצת הזמן שהטמינו במטוס למועד מאוחר מדי, כך שהיתה ניתנת שהות לג-לות מרגע נחיתה המטוס בלור. כך או כך, אין זה משנה מה גרם לחוס-פיס לשנות את תוכניתם. חשוב יותר כי 106 נוסעי המטוס יכולים לבקר על שניצלו

האם הפך המורד לבוגד

(המשך מעמוד 11)

מאיים להוציא את המסקנות ולהפסיק להת-לכלך בשביל פועלי נמל אשדוד, כפי שאמר, אדרבא, שינשה זאת בהקדם האפשרי לטובת פועלי הנמל.

עורר, עורר, פועלי נמל אשדוד!

★ ★ ★ רוצים לראות עיניים!

לא היה זה הגילוי היחיד של ההת-קוממות נגד מנהיגותו של יהושע פרץ, פועל נמל אלמוני שנישא על גלי שביתות פועלי נמל אשדוד, הפך מנהיגם, דוגמא ל-מניה פועלים בעל עוז ואומץ, הנלחם למען הפועלים נגד המימסד וכל פרותיו הקדושות. באסיפה עצמה באה התנגדות לפרץ מקרב פועלי הנמל, לביטוי חריף יותר, כשקם פרץ לנאום, כשהוא מרכיב על עיניו משקפים כהים, צעק לעברו אחד הפועלים: "תסיר את

איפה כתוב שכל הפועלים חייבים להיות חברי הסתדרות?", גויס לתעמולת הבחירות של המערך למען ההסתדרות.

זה היה הקס ששבר את גב הגמל ואת אימון הפועלים בפרץ.

במשרדו ממוזג-האוויר שבשטח הנמל, כשהוא מחזק הוראות ליר-עציו ועושי דברו, נחקר השבוע יהושע פרץ בידיו כתב "העולם הזה", נתן זהב. להלן תוכן ה"רא-יון":

שאלה: מדוע הסכמת להופיע בסירטון תעמולה של רשימת המערך לבחירות?

תשובה: אני לא רוצה לדבר על בחי-רות ועל מפלגות. אני רוצה להיות כמו כל האזרחים ולהצביע בקלפי מה שאני חושב.

שאלה: אם אינך רוצה לדבר על בחי-רות ומפלגות מדוע אתה מופיע ברשימת

זהו אלי ממך, מי שהיה יושב-ראש מועצת עובדי נמל אשדוד, וכיום אחד המדריכים בנמל. ממך עומד בראש האופוזיציה ליהושע פרץ, טוען כי פרץ מנותק מן העובדים ומבעיותיהם, אותם הוא מתיימר לייצג.

המאשים

המשקפיים! אנהו רוצים לראות את העיניים שלך, לא את המשקפיים!

בראש תנועת המתנגדים לפרץ ניצב אלי ממך (27), מי שהיה בעצמו יור-מועצת פועלי הנמל. ממך אינו מסתיר את דעתו על פרץ. "האיש הזה", הוא אומר, "חסר את הנתונים האישיים להשיג הישגים משמשים לפועלים. הוא אינו מעלה דרישות מבוססות והגיוניות אלא אומר, 'לא! לכל דבר. חשבנו שפרץ הוא אישיות שתוכל להתמודד עם ההסתדרות שאיכזבה בטיפולה הכושל בפועל הנמל. לפתע הסתבר לנו כי פרץ אינו אלא עסקן של המערך, בועת-סבון, רעשן ושחקן.

"לאחרונה החל ליטול חלק פעיל במלחמת הבחירות. הוא מוסיף בטלחיות, ברדיה, באסיפות, הוא מומעד למועצת פועלי אש-דוד, כל היום הוא נוסע למנישות. מה הוא יורע על הבעיות שלנו? כל מה שהוא רצה זה להתפרסם. הוא השיג את הפרסום שלו באמצעותנו ועכשיו לא איכפת לו יותר פועלי הנמל."

לאור התקוממותם של פועלי הנמל נגד טרץ נשאלת השאלה: מה קרה כאן בעצם? כיצד הפך יהושע פרץ תור ומן קצר ממורד לבוגד בעניניהם של רבים מפועלי הנמל? בקרב הפועלים התחלכו שמעות משמר-עות שונות. "המערך קנה אותו", הם אמ-רו, "אחרי שראו איזה צרות הוא עושה, הבטיחו לו כל מיני הבטחות של כיסאות כדי לקחת אותו לצידם, כאילו הוא יכול לקחת איתו את קולותיהם של כל פועלי הנמל."

טענה זו לא נראתה הגיונית ומתקבלת על הדעת. שכן, גם אחרי שיהושע פרץ הפך לעסקן המערך, הוא לא חזר בו ממל-חמתו נגד הנהלת נמל אשדוד. להיפך, היה נדמה כאילו הוא קנה את המפלגה, שנצי-גיה בהסתדרות התייצבו עתה מאחוריו ב-מאבקו נגד חיים לסקוב. נראה שהמגי-המערך נוכחו שבתקופת בחירות מוטב ש-איש כמו פרץ ילחם נגד רשות הנמלים ולא נגד ההסתדרות. כל העלן לא האיש אותו כינו א מכבר כ"הכלב", וכ"מסית" ולא חס-כו ממנו כינוי גנאי נוספים, לדרגת מנהיג מפלגתי של המערך.

★ ★ ★ עבדים בשרשראות

כך קרה שהאיש שהלהיב את פועלי הנמל בקרא, "לא אתן שהפכו אותכם לעבדים בשרשראות!" נכבל בעצמו בשל-שלת המפלגתית. האיש שאיים לערער את אשיות ההסתדרות והצהיר בפומבי: "לא איכפת לי שיוזקו אותי מההסתדרות —

במדינה

העם

סמל טראגי

היום בו הלכו מאות אלפי עובדי ישראל לקלפיות, כדי לבחור את נציגיהם להסתדרות העובדים, לא היה יום חג, אלא יום אבל. שילוב מיקרים טראגי גרם לכך שלא מלחמת הבחירות להסתדרות עמדה בראש מעייניהם של אזרחי ישראל ביום השלישי השבוע, אלא מלחמה מסוג אחר, שהתחוללה הרחק מהקלפיות, מלחמה שתבעה תוך יום אחד שישה קורבנות צעירים מקרב חל-לי צה"ל ושבעה פצועים בנוסף להם.

שלושה חיילי צה"ל נמלו ביום שלפני הבחירות בהיתקלות עם מארב חבלנים ב-דרום רמת-הגולן. שלושה חיילים אחרים נהרגו אותו יום בגירות התעלה באש שה-ארטילריה המצרית. המולת יום-הבחירות אבדה כולה באבל וזבלתי רשמי שירד על תושבי ישראל.

קשר הדוק. אולי היה בכך משום סמל גורלי על הקשר ההדוק בין הבחירות לבין מה שמתרחש בגבולות. כי בסופו של חש-בון, המאבק על השלום, על הסיכוי שימי-אבל כמו יום הבחירות להסתדרות לא יחו-רו עוד, מתנהל לא רק בחזית המלחמה אלא גם בחזית הבחירות.

הבחירות להסתדרות, שהתנהלו על רקע בעיות מישניות לבעיותיה האמיתיות של המדינה, אולי לא שיקפו זאת. אבל הם הכינו את אזרחי ישראל ליום בחירות נוסף, גורלי יותר, שיתקיים בעוד חודשים — היום בו יוכלו לבטא את דעתם על מה שקורה בגבול באמצעות הצבעתם בקלפי.

ההסתדרות

"גם קריניצי

הוא חבר הסתדרות!"

תוך שבוע אחד, במאבק משפטי מארתוני שערכה תנועת "העולם הזה" — כוח חדש, נגד הסתדרות העובדים, פסקו שתי סמכויות משפטיות שונות בישראל פסקידן קט-לניים ביותר על צורת החקיקה הנהוגה ומ-קובלת בהסתדרות העובדים. בית-המשפט המחוזי בתל-אביב בהרכב השופט יצחק רוה, ובית-הדין העליון, בהרכב השופטים משה גלדי ואליהו מאני, הגדירו בלשרון עדינה את חוקת הבחירות של ההסתדרות כרשגלית. קבע בית-הדין העליון: "הה-רות השנונה של חוקת הבחירות לא לכל הדעות בלתי עקבית וניסוחן מרושל בבי-חזית טלאי על טלאי."

לקח לעתיד. המאבק המשפטי התחולל כשנתנוע, "העולם הזה" עירערה על הח-לטת ועדת-הביקורת המרכזית של ההסתדרות לפסול את זכויות של ראש רשימת ה-תנועה להסתדרות, שלום כהן, להיבחר, בגלל איתשולם מיסים באופן סדיר. על הפרק ליטים, עורר-דין אמנון וברוני ועורר-דין חיים ליטווינסקי, טענו כי חוקת הבחירות להסתדרות נוגדת את חוקת ההסתדרות עצמה, שאינה מכירה בשלילת זכות בחירה והיבחרות מחבר, אלא בהוצאתו מההסתדרות. לעומתם כבר סרקליטה של ההסתדרות, עורר-דין ישראל בר-שירה, בזכותו של חבר משפט ממלכתי לדון ולפסוק בהחלטות וע-דת-הביקורת, וכן כבר בעצם חברותו של שלום כהן בהסתדרות.

שתי טענות אלה לא התקבלו. בתי-המש-פט ראו את עצמם רשאים לבקר את ועדת-הביקורת, בקצו כי אין כל ספק ששלום כהן הוא חבר הסתדרות מאז 1950, כיוון שלא הוצא ממנה מעולם כפי שמורה החוקה. "אם כך אז גם אברהם קריניצי הוא חבר הסתדרות", המרמז עורר-דין בר-שירה, השופטים העליונים אישרו את קביעתו. לפי התקדים שפסקו במשפט שלום כהן, הרי כל מי שהיה אי-פעם חבר הסתדרות ולא הוצא כחוק, ממשיך עדיין להיות חבר בה. בגלל ניסוח בלתי ברור בחוקה, שאינו מגדיר בבירור את ההבדל בין ה"חבר הש-ר" לבחור לבין הזכות להיבחר, העדיף הש-ר טט המחזיק רוה — ושוטפי בית-הדין ה-עליון קיבלו את שיקולו — לפרש את ה-ניסוח כך, כאילו איתשולם מס חבר באופן סדיר שולל את זכות הבחירה — שהיא גם הזכות להיבחר.

אולם לפי קביעת השופטים ברור ששלום כהן זכאי להיבחר לכל מוסדות ההסתדרות, כמו המועצה והועד-הפועל, להוציא את הועד-הכללי. הלקח שלממו אנשי המערך, היה ברור: הם יעמדו מעתה תחת שבט ביקורת כמותו לא ידעו אף פעם.

אמירו: בתשובה לשאלה "האם ידע יהושע פרץ כי סירטון הסמליתיה בו הופיע נועד לשמש כסרט תעמולה של המערך?", השיב דובר המערך יוסי שריד: "לא הק-לטנו ולא צילמנו אף אחד לפני שהודענו לו בבירור לאיזה צורך עומדים לצלם או-ת, הדבר כולל גם את יהושע פרץ."